

Venamodū omnium artium & doctrinarū, quas huma-
na patefecit industria, initia per quā tenuia & exilibus
principijs paulatim deducta fuisse constat, ita & Poeti-
cam, indubie cum primis inter mortales celebrari coe-
ptam, & lento passu per remotissima secula progressis-
sē statim sui competentem primo conatu fuisse versimile

est: Nec dubitat interim receptissimis auctoribus, eam oratione soluta,
quę arte confiterit, longe priorē fuisse, hęc enim ex illa emanavit: Cūq;
temporū monimētis, quę si dem tunc unius, nulla gens Hebraica vete-
rior esse cognoscatur, & in ea multis retro seculis inclinos vates, inser-
tior David Moseq; non vna carminis potentia celebres sunt, flo-
ruisse constat, rerum læcētisus sermōq; colligētib; persuasum esse de-
bet, longe antea hęc diuinā artem tractatā fuisse, ac propterea venerā-
da vetustate insignem. Quādoquidem eam inestruiti artificij creator,
qui hanc pulchram mundi compagem, ex selespio volens deprompsit,
fictaq; orbes, clemētisq; discrimina, rerumq; ex his pullulantiū formas
imaginesq; numerōq; efficacis, & partium proportione composuisset,
tam mira & inenarrabili ordinis, pactiq; & harmoniē dulcedine deli-
nisset. Animus ille nosse diuinę particula auri: & ad quęm intelligētię
similitudine effigatus, certe, & origine insignite / et rerum natura, pro-
tuocante, in numeri suspiciendi amorem, & formidēq; harmonie solerti-
am, nō potuit non incidere, atq; e vestigio Poeticū quādam meditari,
Cū & fons suę essentie Deus paulo ante Poetā inobscurem per artifi-
cium operis sese exhibuisset. Et quia res quęq; sua se inclinante naturā
p̄ncipio e quo defluxit: similari cupit, nō potuit Creatoris opus mens
humana in re sensibili signatius imitari q̄ sermonis, qui sibi liber &
proprius erat: ad numeros & harmoniēq; dulcedinis virtutum / forma-
tione. Idēq; me contemplant, Frater charissime, in eam sententiā corri-
pit, ut existimem mortalium animos, nō electione aliqua hęc gratia con-
cepta / unde fere nobilioribus artibus infansia paritur, sed ingemita ex
origine scintilla, ad diuinę Poetię stadiū inclinari. Sunt insidia, q̄ om-
nium animarū nullum est p̄ter hominū: cuius sensus numerōq; & me-
lodiaram dulcedine tam vehemēter mouentur / etiam si a cuna bullis
ordiamur: quasi cōfectus tam nunc naturā amoris animus, ea sibi a
sensibus offerri gaudeat & gratuletur, ad quę sapote infāntū corripit.
Accedit ad hoc, quod videmus animos paulo letiores, & ab vrgētibus
negocijs liberos: sū quidpiā accidisse putatur quod salubre & vtile sit,
statim quasi memores genitricē dulcedinis, in voces et modulus incide-
re, quę omnia ad Poeticam referre quis nō audeat: quę & cōpositōne

Et pronū datione sine commōiti partium simetria conflare nequit. Pre-
terea iam quod alio in loco mihi ceptius ponetur. Dignam sacris &
Deorum precorū hanc artem vetustissimā vīam esse, & rectioribus
summa cum auctoritate in ipsam seruati nō ob aliam causam nisi quia
coelestium in nos mōtum promptitudinē plurimū provocare potabaf,
quod si ita est, ut hercle esse molem mihi: Frater persuad eo, ad ea nos
primordio rerum institutos, quibus se vīramūdāna numina / & indi-
getes animi / p̄sidiōte Deo celi veneratq; voluerint, nō temere quis fa-
tebitur. Quare factum est, ut cum adrelebit generē hominū, hanc ar-
vires sumperit, & a rudioribus Rytimis qui Poetico numero principū
p̄silitereon syllabarum et eam nū exactiorem diligentiam / vmerit.
Quod si quis diceret: propterea eam nō videri p̄q; egerit mouere ani-
mum, q; per quā patri Poeticam amplectant: paucissimi autē ad eius
omnimodā frugem perueniant: viribus caret. Nam sicuti per rei ined-
lectū ab usum in vicium labimur, ita ob ignoratū artis quā tū intelligere
possemus desideriam, merito culpandi sumus: patimur enī rationis inci-
tabula corporis molestia & frequentis inc̄p̄te libidinis intercipi. Ex na-
turā alias puocatio, nisi arte poliatur, sulciturq; p̄uocōem potius q̄
maturā frugem edū, ut deinceps suo loco ostēdemus. Nec negauerim,
rem quādoq; quae aut pluribus aut iudē parti cōmunis est: astrofū in-
fluxu variari: quorū in nos euidentissima vis est. Hincq; contingere, ut
vnius alio eo citius in verū cognitiōnē pergat / quo efficaciora ad firmā-
dam ingenū sydera genito p̄fluere. Nam Mercurij locum, magni in
p̄siciantū & facultatis dono momentū dīse Astronomis p̄fidelibus
placuit, ut operos interim errantes taceam. Ea de re me lectitantem nō
semel commouit istud Maroniani. Pastores hedera nascentem ornate
Poetam: & aduerti equidē, Firmicum Maternū Astrologū, Poetarū &
Græcorū & Latinorū Horoscopus, signorū & Planetarū locis graphice
expressis diligentissime p̄sultasse, ut videre eū sit cur in vno discipulū
curriculo, tot tamq; variū in duos descriptionis genera conatus labo-
reūq; extierit. Id tamē affirmare ausim nullum non a dexter hanc artem
amplectū qui in eius vel rudimentariā noticiā descenderit, nec unquam
sorem habuisse / nisi exca ignorantia notatum: adeo conformis ante-
mo nostro est mensura. Preterea, celsissima atq; probatissima reliqua-
rum artium hōmina, in Poetica quasi ita conante natura: suōq; labo-
rum primitias quāsdam: & luminaria fundamenta p̄sultasse constat.
DAVID certe (ut in semitam a diuinitulo reuertamur) et prior eo, mi-
nister veri Dei Moses, spiritu illo omniscio qui sanctus, ois veritatis in
mortalium ingenijs auctor est, commoti & correpti, longe ante Græcos
& Latinos Poeticā illustrarent, longe omnū optatissimo casu, nisi enim
hos haberemus quos scilicet & semidoctis ardelionibus obijceremus /

minore fortiterat omnis nostra professio autoritate. At in his cœplis sancte & dulciter peritat. Moyses enim ille veritatem amantii duxor/ & infinitu iustitq; per mortales fauces interpres: post illum incolumen Rubri maris transitu, quo diuinitus vnde permeatibus cesserant, Car- men Hexametru/ autore Iosepho: pro Dei seruatoris laude & gratia- rum actione composuit, cominusq; DAVID, vt idem alibi Iosephus asserit, cum pacis altissima peritans, a grauius proflis & iminitibus periculis vacaretispiritu paraclete inflamatus/cinca in Deum, Hym- nosq; nō vno carminis genere cōposuit: alios enim trimetros: nō nullo tetrametros effecit, quos nūc tota exoptis ecclesie manus indefesso concentu/veratissimo & sanctissimo poemate Deum laudans/cōmo- dulatur: quo quidē tralato tametsi numeri seruari non sunt, Poeticus tamē ritor, & mira materie gratia/summaq; spiritus vaticinūs con- summatio dinoscit. Hinc illi Aratoris Poetq; vt sua permittebāt tēpora nō ingrati versiculi manent: Metrica vis sacris non est incognita libris. Pŕaliterū lyrici componere pedes. Hos postea Græci imitati, vt Pontari ceperant: non nisi diuinis rebus & ad sapientiū pertinētibus pceptis: animā vnanq; grandifoni spiritus exortuerunt. Quos autore libro decimoterto Eufobio: ex Hebræorū veritate & philosophia, multa in sua opera transfuisse haud dubiū est. De quibus paulo infra dicemus.

DE EXCELLENTIA NVMERI: ET CAUSA
nominis metri & carminis. TIT. III.

Nunc quoniam Poeticam vniuersam materiam insinuat, factis ex his que de eius origine adduximus/ cōstatere potest, restat vt anteq; ad Poetæq; veratissima nomina descēdamus: de eo quicquid asseramus in mediū, nam pperere numeri: cum de musicis sibi quicquid proponit dīserē- dum, est omittere id sine quo recte quod insinuit, quod q; conatur consequi nō potest: quansq; (vt hodie est ingeniorū paces ar rogantia) admodū pauci/ qui sibi etiam Poetq; vidēt: cum absurdissima sūq; professores loca rāuitur: numeri recte & signate nominerint. Alia enim Mathematica numerorū cōsideratio est, alia ea que ad summatem reducta, nō modo neq; (si ipsi aiunt) abstracte pperditur: id quod isti nō discernentes/ perinde numerū, vt floccum iudicant: qui extrinsecis similibus pendens non matet ad amictus ornamentū facit. Qq; neces- sariē rei ignorātia/ dum versus molitur: & asperitat parit: & nauicam inscit acriter odor sibus naribus: nec bene infumpeq; profelantis de- eorum tueri solet. Quod anteq; tibi mi Frater redimitaria/ vt in ista/ pceptione cōmonstrēm/ deplorāda mihi tempore nostrorum delicta